

Mücbir Sebep Uygulamasında 65 Yaş Krizi Çözüldü(*)

Vergi Bülteni(*)

Bu bülten **MuhasebeTR** 'de yayınlanmıştır.
100.000'i aşkın üye sayısıyla 1 NUMARA

Bülent AK,
Yeminli Mali Müşavir
bak@konseydenetim.com.tr

KONSEY
VERGİ - DENETİM - DANIŞMANLIK

Önsöz

Efendim geçen hafta yazdığımız yazıda, 65 yaş ve üstünde olan mükelleflerimizin telaş etmemesini, Vergi İdaremizin alkışlanacak bir kararla, onları evlerinde sağlıklı tutmak için, vergilerini beyan etmeleri ve ödemeleri için fazladan süre tanıdığını anlatmıştık.

Aman efendim, ondan sonra telefonlar ve mesajlar gelmeye başladı. “Ben 65 yaşından gün aldım, uygulamadan faydalanacak mıyım? Uygulamadan yararlanmak için 65 yaşını bitirmiş olmam mı gerekiyor? 65 yaşın hesabında hangi gün dikkate alınacak, 518 No.lu Tebliğin yayın tarihi olan 24 Mart 2020 tarihi mi yoksa vergisel yükümlülüklerin yerine getirileceği gün mü? Örneğin ertelenen gelir vergisi beyanı için belirlenen 30 Nisan 2020 tarihi mi? Yahut İçişleri Bakanlığınca bu vatandaşlarımızın sokağa çıkmalarının yasaklandığı gün ve saat olan, 22 Mart 2020 Saat 00:01’i mi dikkate almak lazım?”

65 Yaştan Ne Anlaşılması Gerekir?

SSK mevzuatı konusunda uzman üstatlarımızı arayıp, olay nedir ne değildir diye sorduk, öğrendiğimize göre, SSK uygulamasına bakıldığında, “65 Yaşından” kasıt, 65 yaşın gün olarak doldurulması anlamına geliyormuş.

Durum çok karmaşık bir hal almıştı gerçekten, 30 Nisan 1955 doğumlu bir mükellefimiz, İçişleri Bakanlığınca genelgenin ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca tebliğin yayınlandığı tarih itibarıyla 64 yaşını tamamlayıp 65 yaşından gün almakla birlikte, uzatılan gelir vergisi beyanın verileceği 30 Nisan 2020 Perşembe günü itibarıyla 65 yaşını tamamlamış oluyor.

Bu durumda, Vergi İdaresinin iki hususta karar vermesi gerekiyor, ilki 65 yaşından gün almak yeterli mi yoksa 65 yaşın doldurulması mı gerekir. İkincisi ise bu sürenin hesabında hangi tarih baz alınacak?

Üstelik sokağa çıkma yasağının ne zaman biteceği belli değil, her geçen gün 65 yıl önce o gün doğanlar, doğal olarak 65 yaşını tamamlıyor. Yani sokağa çıkma yasağının sürdüğü her gün birileri 65 yaşını dolduruyor ve uygulamadan yararlanacak mükellef kitlesine ekleniyor.

İşin diğer taraftan sağlık boyutu var. Her ne kadar ülkemizde hayati risk altında görülen grup 65 yaş ve üzeri olarak belirlendiyse de, bu yaş skalası bazı ülkelerde 60 yaş üzeri olarak dikkate alınmaktadır. Diğer taraftan, korona virüsün ne derece bulaşıcı bir hastalık olduğu dikkate alındığında, yaşı ilerlemiş insanların sadece gün farkı nedeniyle, daha korunaklı olduğu ve hastalığa yakalanmayacağı düşünülmesi doğru olmaz.

Her ne kadar bu konuda çok farklı düşünceler olsa da, Hazine ve Maliye Bakanlığının mükellef lehine davranarak, uygulamada 65 yaşından gün alanları mücbir sebep kapsamına aldığı bilgisi edinilmiştir. Yani kanunun getirdiği bu olanaklardan 1955 yılı doğumlu olan tüm mükelleflerimiz yararlanacaktır.

65 Yaş ve Üzerinde Mükelleflerimiz Ödevlerini Ne Zaman Yerine Getirecek?

Uygulama kapsamındaki mükelleflerimizin mücbir sebep dönemine ilişkin verilemeyen beyannamelerin verilme süreleri ile bunlara istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin son günü, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna kadar uzatılmıştır. Peki, bu ne anlama geliyor, açıklamaya çalışalım.

Her şeyden önce, bu kapsamda yer alan mükelleflerin beyanname verme ve vergilerini ödeme için sokağa çıkma yasağının bitimini beklemeleri gerekiyor. Şu an sokağa çıkma yasakları sürüyor ve daha bir süre de sürecek gibi görünüyor.

Ancak, korona virüs salgını elbette bir gün etkisini yitirecek ve sokağa çıkma yasağı kaldırılacaktır. İşte süreler o zaman işlemeye başlayacak, bu sürenin bitiminden itibaren 15 gün içerisinde beyannamelerini vermeleri ve vergi ödemelerini yapmaları gerekecektir.

Örnek vermemiz gerekirse, diyelim ki İçişleri Bakanlığı bu mükelleflerimiz için 15 Haziran 2020 tarihi saat 24:00 itibarıyla sokağa çıkma yasağını kaldırmış olsun. Dolayısıyla, bu mükelleflerimiz 16 Haziran 2020 tarihi saat 00:01'den itibaren 15 gün içerisinde yani 30 Haziran 2020 Salı gününün sonuna kadar beyannamelerini verebilecekler ve ödemelerini yapacaklardır.

Ertelenen Vergisel Yükümlülükler Neler?

518 numaralı Tebliğin 5. Maddesi uyarınca mücbir sebep uygulamasından yararlanacak mükelleflerin, 22.03.2020 ile sokağa çıkma yasağının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında kalan döneme ilişkin, herhangi bir vergi türü sınırlaması olmaksızın, verilemeyen tüm beyanname ve bildirimlerin verilme süreleri ile bunlara istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin son günü, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna kadar uzatılmıştır.

Örneğin, 2020 yılı 1. Dönem Geçici Vergi Beyannamesinin, 17 Mayıs gününün Pazar gününe denk geldiğinden, 18 Mayıs 2020 Pazartesi günü sonuna kadar verilmesi ve bu şekilde tahakkuk eden geçici vergi tutarlarının aynı süre içerisinde ödenmesi gerekir.

Oysa, 18 Mayıs 2020 Pazartesi günü sonuna kadar, 65 yaş ve üzerindeki mükelleflerimizin sokağa çıkma yasağı kaldırılmadığı takdirde, 1. Dönem Geçici Vergi Beyannamesi vermelerine ve tahakkuk eden geçici vergileri ödemelerine ilişkin süreleri uzamış olacaktır.

Sigorta Primleri Ne Olacak?

İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca 65 yaşını doldurmuş olması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gerçek kişi işverenler ile isteğe bağlı sigortalılar hariç 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılardan; 22.03.2020 tarihi ile mücbir sebep döneminin sonuna kadar 65 yaşını doldurmuş olanların, mücbir sebep dönemi boyunca tahakkuk edecek sigorta primleri, **sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 üncü günün sonuna kadar ertelenmiştir.**

Ancak, 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi, **belge ve beyanname** ile yapılması gereken başvuruların **sürelerinde ertelemeye gidilmemiş** olup, cari usul ve sürelerle göre işlem yapılacaktır.

Dikkat edilecek olursa, vergisel yükümlülüklerin ertelenmesinde 65 yaşından gün almak yeterli görülüşken, sigorta primlerinin ödemesinin ertelenmesinden yararlanmak için, 22.03.2020 tarihi ile mücbir sebep döneminin sonuna kadar 65 yaşının doldurulmuş olması şart koşulmuştur.